Pentru Legionari

Vol. I

de CORNELIU ZELEA CODREANU

- continuare -
(4)

ADUNAREA DE LA IASI DIN 4 MARTIE 1923

ÎNFIINTAREA LIGII APÃRÃRII NATIONALE CRESTINE

Reîntors de la Iasi, aveam în fatã douã drumuri pe care trebuia sã activez paralel:

I.Pregãtirea adunãrii pentru care se fãcuserã steagurile în toate universitãtile.

II.Continuarea miscãrii studentesti, mentinerea grevei generale.

La primul punct, cea mai ma re dificultate nu era nici lipsa de oameni, nici lipsa de organizare, nici mãsurile guvernului. Cea mai mare dificultate o aveam de data aceasta, nu în dezaprobarea acestui plan, ci în lipsa de entuziasm pentru el a profesorului Cuza. Profesorul Cuza nu er a suficient convins de necesitatea organizãrii, iar pe de altã parte nu credea în posibilitatea reusitei adunãrii care urma sã aibã loc.

La punctul II aveam dificultãti serioase în conducerea centrelor studentesti din Bucuresti si Cluj, care dificultãti împiedicau existenta unui punct de vedere unitar, ca plan de luptã în jurul cãruia sã se poatã realiza o unitate perfectã a acestei lumi noi, ridicatã cu toate puterile ei ca sã înfrunte si vrãjmasul si toate pãcatele noastre trecute.

Nici conducãtorii si nici masa acestor centre:

a.nu cunosteau problema jidãneascã si mai ales nu cunosteau pe jidani. Nu cunosteau puterea iudaicã, modul ei de a gândi si de actiona. Pornisem la rãzboi si nu ne cunosteam adversarul;

b.credeau cã guvernul de atunci, liberal sau eventual un altul, care ar veni dupã el si cãruia noi i-am promite sprijinul nostru ne-ar satisface doleantele cerute.

De aceea, ei se asezau mai mult pe terenul diplomatiei. Credeau cã pânã la sfârsit vor putea convinge pe oamenii politici de dreptatea cauzei studentesti. Cred cã nimic nu e mai penibil decât sã discuti o problemã cu oameni care nu cunosc nici cele mai elementare linii ale ei. Fatã de aceastã situatie de la punctul II am luat urmãtoarele mãsuri:

1.Câtiva delegati buni ai centrului Iasi sã ia parte regulat la sedintele comitetului central de la Bucuresti (sedintele acestui comitet se tineau regulat de douã si de trei ori pe sãptãmânã. Începeau pe la nouã seara si continuau pânã la trei noaptea, patru, cinci si chiar sapte dimineata, discutându-se încontradictoriu. Pentru multi dintre participantii de atunci, singurele amintiri despre miscarea studenteascã au rãmas aceste sedinte si luptele retorice din sânul comitetului).

2.Crearea la Bucuresti si Cluj a câte unui grup din cei mai buni luptãtori din masa studenteascã, care sã lucreze în afarã de directivele centrului respectiv.

La Cluj si la Bucuresti, aceste grupuri s-au constituit foarte repede. La Bucuresti existau chiar în comitet, unde conducerea se izbea la fiecare sedintã de o fermã opozitie. LA Bucuresti, Ibrãileanu, delegatul Iasiului, a fost de un real folos. De asemeni, atitudinea dârzã a lui Simionescu, conducãtorul medicinistilor, a mentinut studentimea în spiritul cel adevãrat.
În chestiunea pregãtirii adunãrii, situatia era aceasta, dupã vestile primite de la Iasi:
In douã sãptãmâni se împãrtiserã peste 40 de steaguri în 40 de judete, la oameni de încredere. Era si natural ca dupã douã luni de miscare studenteascã, de grevã generalã la toate universitãtile, sufletul românilor sã clocoteascã si ei sã se ridice de pretutindeni, asteptând un cuvânt de ordine. Steagurile si vestea adunãrii sosierã la timp.
Profesorul Cuza vroia sã fixeze data adunãrii prin luna mai, ca fiind primãvarã sã vinã mai multã lume. Pãrerea mea însã era ca adunarea sã se facã cât mai repede pentru urmãtoarele ratiuni:

1.Toatã lumea, ridicatã în jurul miscãrii studentesti astepta un semnal de comandã, pentru a se putea închega, a se lãmuri si pentru a putea actiona dupã un plan stabilit.

2.Îmi era teamã cã jidãnimea si masoneria, dându-si seama de situatie, sã nu porneascã initiativa unei organizatii pseudo-nationaliste, pentru a capta elementele si a îndruma astfel miscarea pe o linie moartã. În orice caz, aceasta ar fi nãscut o confuzie în mintile românilor, fapt care nu era deloc dorit.

3.Era necesarã însãsi mentinerea frontului miscãrii studentesti, pentru cã rãzboiul nu era usor de purtat: lovituri din partea guvernului, lovituri din partea autoritãtilor, lovituri din partea pãrintilor, lovituri din partea profesorilor, sãrãcie, foame, frig. O ridicare de mase românesti, care sã ia apãrarea cauzei lor, care sã le trimitã un cuvânt de bine, de îndemn, de îmbãrbãtare, ar fi înviorat întreg frontul acestei miscãri.

4.În sfârsit, pentru cã mii de studenti stãteau si nu stiau ce sã facã; fãcuserã o manifestatie, douã, trei; o întrunire, douã, trei… Dar sunt douã luni. Lumea aceasta trebuie sã aibã ceva de fãcut. Odatã nãscutã noua organizatie, pentru toatã aceastã multime, ajunsã la epuizarea mijloacelor ei de actiune, se va deschide larg câmp de activitate.

Ea va avea de a doua zi de lucru, îndreptându-se asupra satelor, spre a le organiza si spre a le insufla credinta cea nouã.

4 MARTIE 1923

Profesorul Cuza fixeazã ziua de duminicã, 4 martie. Locul adunãrii, la Iasi.
Fuseseminvitat la masã de profesor. Acolo s-a pus problema numelui organizatiei care trebuia sã ia fiintã. Cãpitanul Lefter spune: Partidul Apãrãrii Nationale, ca în Franta. Mie mi s-a pãrut frumos. Profesorul Cuza adãugat:
– Nu partid, ligã: „Liga Apãrãrii Nationale Crestine".
Asa a rãmas.
Eu am dat atunci telegrame la Cernãuti si Cluj, cu urmãtorul continut: „Nunta la Iasi, 4 martie".
Apoi m-am ocupat pânã în cele mai mici amãnunte cu pregãtirea adunãrii. Planul a fost fixat de profesorul Cuza, de acord cu profesorul Sumuleanu si tatãl meu: la Mitropolie, rugãciune; la Universitate, omagiu pentru Simion Bãrnutiu si Gh. Mârzescu; în sala Bejan, întrunire publicã.

S-au fãcut afise, anuntându-se marea adunare natională. Vestea unei mari adunări românesti la Iasi, în scopul înfiintării unei organizati de luptă a mers ca fulgerul printre studentii celor patru universitãti si de acolo în mijlocul românilor.
Încã din seara de 3 martie au început sã soseascã vagoane întregi cu grupuri, având în frunte pe conducãtori care aduceau pânza steagurilor.
Pânã dimineata, sosiserã 42 de grupuri, cu 42 de stegari. Pânza acestor steaguri era neagrã în semn de doliu; la mijloc o patã albã rotundã semnificând nãdejdile noastre încercuite de întunericul pe care ele vor trebui sã-l învingã; în mijlocul albului o zvasticã, semnul luiptei antisemite din întreaga lume, iar de jur-împrejurul steagului, tricolorul românesc. Profesorul Cuza aprobase la Bucuresti si forma acestor steaguri. Acum le-am prins de prãjini, le-am învelit în jurnalesi am plecat cu totii la Mitropolie, unde s-a oficiat serviciu religios în fata a peste 10.000 de oameni.
În momentul în care urma sã fie sfintite, s-au desfãsurat cele 42 de steaguri negre în fata altarului. Odatã sfintite, ele vor pleca pe tot întinsul tãrii, în jurul fiecãrui steag ridicându-se o adevãratã cetate de suflete românesti. Aceste steaguri aruncate în fiecare judet vor fi cheaguri care vor aduna laolaltã pe toti cei de un gând si de o simtire. Cu sfintenia lor sãrbãtorească, înfãtisarea lor im presionantã si cu fixarea lor în fiecare judet, o mare problemã de organizare si de orientare popularã se rezolva.
De la Mitropolie, mii de oameni în cortegii cu steaguri desfãsurate s-au îndreptat prin Piata Unirii, Lãpusneanu si Carol, spre Universitate. Aici s-au pus coroane de omagiu si de veneratie pentru Mihail Kogãlniceanu, Simion Bãrnutiu si Gh. Mârzescu, acesta din urmã apãrãtor al art. 7 din Constitutie din 1979, tatãl ministrului liberal, George Mârzescu, apãrãtor al jidanilor.
Aici, în Aula Uni versitãtii s-a iscãlit actul de înfiintare al „Ligii Apãrãrii Nationale Crestine".
Dupã masã, a avut loc întrunirea în sala Bejan, prezidatã de Generalul de Ion Tarnoschi. Multã lume care nu avusese loc în salã astepta în stradã. Cu mare însufletire, profesorul Cuza a fost proclamat presedinte al „Ligii Apãrãrii Nationale Crestine". Au vorbit: profesorul Cuza, profesorul Sumuleanu, General Tarnoschi, tatãl meu, reprezentantii tuturor judetelor, ai centrelor studentesti: Tudose Popescu, Prelipceanu, Alex. Ventonic, Donca Manea, Novitchi, Sofron Robotã. Printre acestia si eu. La urmã, dupã citirea motiunii, profesorul Cuza, drept încheiere mi-a încredintat o misiune, spunând:
Însãrcinez cu organizarea L.A.N.C. pe întreaga tarã, sub directa mea conducere, pe tânãrul avocat C.Z. Codreanu.
Apoi a fixat pe sefii de judete. Adunarea s-a terminat într-o ordine desãvârsitã si într-un mare entuziasm.

ALTE ORGANIZATII ANTISEMITE SAU NATIONALISTE

Mici organizatii antisemite cu caracter politic si economic au mai fost si înainte de 1900 si dupã. Erau slabe încercãri de-ale oamenilor cu prevedere si iubire de tarã, de a se opune nãvãlirii iudaice, mereu crescânde. Cea mai serioasã organizatie antisemitã a fost însã „Partidul nationalist-democrat", înfiintat la 23 aprilie 1910, sub conducerea profesorilor: N. Iorga si A. C. Cuza. Acest partid avea un întreg program de guvernãmânt. În art. 45 se dãdea solutia problemei jidãnesti:
„Solutia problemei jidãnesti prin eliminare jidanilor, dezvoltând puterile productive ale românilor si proteguind întreprinderile lor".
La urma acestor puncte de program era urmãtoarea declaratie solemnã:

„Acest program îl vom pãstra, rãspândi si apãra cu toatã puterea si statornicia noastrã, privind aceasta ca întâia noastrã datorie de cinste".
A. C. Cuza N. Iorga
Aceastã organizatie adunase în ea pe toti luptãtorii care se formaserã în decursul timpului de la 1900 si apoi pe cei care i-a creat de la 1910 încoace. Printre fruntasi se numãrau: prof. universitar ªumuleanu, prof. Ion Zelea Codreanu, Butureanu la Dorohoi, toni la Galati, C. N. Ifrim si apoi mai târziu Stefan Petrovici, C. C. Coroiu s.a.
Acestia toti, la 1914, se aflau în fruntea miscãrii care cerea intrare românilor în rãzboiul pentru cucerirea si dezrobirea Ardealului; iar la 1916 majoritatea au fost pe linia întâia a frontului, fãcându-si datoria în chip strãlucit.
Încã de la 1910-1911 Dorohoiul sub conducerea avocatului Butureanu, Iasii sub aceea a prof. Cuza si Suceava sub conducerea tatãlui meu, deveniserã cetãti de renastere româneascã.
La 1912, curentul era asa de puternic în aceste judete, încât în alegeri, regimul nu s-a putut feri de o mare înfrângere, decât întrebuintând teroarea. Cu aceastã împrejurare, tatãl meu a fost grav rãnit.

**

Imediat dupã rãzboi, când tãrãnimea se întorcea de pe front cu dor si hotãrâre de viatã nouã, în primele alegeri a intrat în Parlament prof. Cuza la Iasi si tatãl meu la Suceava. Aici au dat o aprigã luptã parlamentarã, în aplauzele tãrii întregi. Lupta se dãdea în special împotrivapãcii care încerca sã ni se impunã de cãtre germani, ale cãror armate dusmane ne încãlcaserã tara.
Rãsunetul acestor lupte, în adevãr frumoase, au strâns în jurul Partidului Nationalist Democrat nãdejdile tãrii, încât la alegerile care au urmat s-au putut vedea biruinti în adevãr formidabile. La Suceava, biruinta a fost fãrã seamãn. Din sapte deputati, guvernul a luat unul, celelalte grupãri nimic, iar lista tatãlui meu sase. La Dorohoi, la Iasi, aproape în aceeasi mãsurã. Trenurile duceau spre Bucuresti u n numãr de 34 deputati nationalisti.
Dar spre nenorocul neamului românesc, întreagã aceastã oaste, care se ridica din toate pãrtile tãrii sfârseste printr-o mare înfrângere. Aceasta cade ca un trãsnet peste capetele românilor. Fortele iudeo-masonice reusesc sã despartã pe cei doi sefi ai partidului, pe profesorul Nicolae Iorga de A. C. Cuza. Nicolae Iorga nu combate tratatul care ne impunea „clauza minoritãtilor" si se declarã pentru iscãlirea lui. Profesorul Cuza, pe baricada cealaltã, aratã cã aceastã cla uzã a minoritãtilor este o sfidare pentru tot sângele vãrsat de români, un amestec nepermis în treburile noastre interne si un început de nenorocire pentru noi. Ni se impunea acordarea drepturilor politice în masã jidanilor.
De câtva timp N. Iorga nu mai este antisemit.
Se întelege, ruptura s-a fãcut ireparabilã.
Si amãrâtul acesta de neam si-a frânt din nou în inimi nãdejdile lui de mântuire.
Majoritatea membrilor si parlamentarilor au plecat cu profesorul Nicolae Iorga, crezând cã atitudinea prof. Cuza îi depãrteazã de perspectivele puterii. Cu prof. Cuza n-a mai rãmas decât prof. Sumuleanu si tatãl meu.

FASCIA NATIONALÃ ROMÂNÃ SI ACTIUNEA ROMÂNEASCÃ

La 1923, în timpul miscãrii studentesti, sub impulsul curentului nationalist, apar la Bucuresti „FasciaNationalã Românã" , sub conducerea d-lor Vifor, Lungulescu, Bãgulescu iar la Cluj „Actiunea Româneascã"cu profesorii universitari: Cãtuneanu,

Ciortea, Iuliu Hatiegan, avocatul M. Vasiliu-Cluj si un grup de studenti în frunte cu Ion Mota.

Cei dintâi scot foaia sãptãmânalã „Fascismul", bine scrisã, cu suflet. Sunt însã necunoscãtori ai problemei jidãnesti. Cei din rândul al doilea scot revista bilunarã „Actiunea Româneascã"si apoi „Înfrãtirea Româneascã" , de asemeni foarte bine scrisã, dar se mãrginesc numai la atât. Nu pot determina o actiune si nu pot crea o organizatie temeinicã.

În acest timp, studentul Ion Mota traduce din limba francezã „Protocoalele", care sunt comentate de profesorul Cãtuneanu si M- Vasiliu-Cluj si publicate în volum. Tot în acea vreme, M- Vasiliu-Cluj îsi publicã lucrarea sa „Situatia Demograficã a României", în care aratã cu date statistice starea îngrozitoare a oraselor românesti.

Aceste douã organizatii n-au nici puterea de actiune, nici cea de organizare si nici cea de doctrinã a „Ligii Apãrãrii Nationale", si vor sfârsi la 1925 în a se contopi cu aceasta.

***

Dupã înfiintarea „Ligii Apãrãrii Nationale Crestine", activitatea mea avea sã meargã pe douã linii: pe aceea a miscãrii studentesti, care rãmânea o unitate aparte, cu organizarea ei pe centre, cu obiectivele imediate, problemele si luptele proprii, în care era angajatã de trei luni; si pe aceea a L.A.N.C. în care, cãpãtasem functiunea de organizator sub conducerea prof. Cuza.

Pe latura studenteascã, aveam a lupta pentru:

a.Mentinerea pozitiei pe linia grevei generale, în care studentimea românã era angajatã cu onoarea ei, lucru destul de greu în fata atacurilor, loviturilor, presiunilor, ademenirilor, care curgeau peste capul studentilor de pretutindeni. Pe deasupra mai erau sigrupuri de studenti defetisti, partizani ai credintei în înfrângere, care trebuiau tinuti în respect.

b.Întrebuintarea sistematicã a elementelor studentesti disponibile pentru lãrgirea miscãrii în toate masele românesti si organizarea ei într-o singurã armatã: L.A.N.C.

Pe latura L.A.N.C. aveam sefi si steaguri în circa 40 judete. Ne trebuia:

1.Completarea lor în restul judetelor.

2.O cât mai strânsã legãturã cu sefii respectivi.

3.Crearea neîntârziatã a unor norme precise de orientare în materie de organizare, care nu existau si pe care toti sefii judeteni le cereau, nestiind cum sã lucreze.

În rezumat: defensivã pe linia studenteascã, ofensivã pe linia L.A.N.C.

Marea masã studenteascã mergea cãlãuzitã de instinctul sãnãtos al rasei si de umbrele mortilor. Mergea pe linia ei glorioasã, înfrângând nenumãrate greutãti.

Cu „Liga", problemele se puneau ceva mai greu.

Sefii de judete creau lãmuriri si norme de organizare. Oamenii ridicati de curent trebuiau întãriti în credinta lor, îndoctrinati, lãmuriti deplin asupra organizãrii si obiectivelor pe care aveau sã le atingã în lupta lor. Trebuia sã li se facã scoala disciplinei si a încrederii în sef.

Noi nu dãdeam nastere acum unei miscãri, ci aveam gata o miscare pe care trebuia sã o încadrãm, sã o disciplinãm, s-o îndoctrinãm si s-o conducem în luptã.

Când mã duceam la profesorul Cuza cu scrisorile si cererile sosite, el se gãsea dezarmat în fata acestor cereri, care-l introduceau într-o lume strãinã lui. Strãlucitor ca un soare si de necombãtut pe înãltimile din lumea teoriei, coborât pe teren, pe câmpul de luptã, devenea neputincios:

– N-avem nevoie de nici un regulament. Sã se organizeze singuri.
Sau:
–N-avem nevoie de disciplinã, cãci nu suntem la cazarmã - ne spunea adeseori.
Atunci m-am apucat si am fãcut singur un regulament pânã în cele mai mici amãnuntimi. Dându-mi seama însã, cã pentru vârsta mea era o problemã grea, m-am dus cu el la tatãl meu si în câteva zile de lucru i-am adus modificãrile de formã si fond necesare.
Sistemul de organizare era simplu, dar deo sebit de al partidelor politice de pânã acum. Deosebirea consta în aceea, cã în afarã de organizarea politicã propriu-zisã, bazatã pe comitete judetene, comunale si membri, formasem un corp al tineretului, aparte organizat în decurii si centurii. Aceasta n u existase pânã acum în organizatiile noastre politice. Mai târziu si l-au însusit si ele sub forma de tineret liberal, tãrãnist etc.
Când l-am prezentat profesorului Cuza, chestiunea a luat un caracter de adevãrat rãzboi. El nici n-a vrut sã audã de asa ceva. Atunci s-a încins o discutie de câteva ore, penibilã, între prof. Cuza si tatãl meu, discutie care m-a înlemnit si, bãnuind cã va duce iar la cine stie ce nenorocit de conflict, regretam cã am provocat aceastã discutie. Tatãl meu, un om violent si aspru, a luat regulamentul si a plecat la tipografie sã-l tipãreascã, fãrã aprobarea profesorului Cuza.
Acesta însã, cu mai mult tact, mai calm i pe cât de îndãrãtnic în unele privinte, pe atât de maleabil în cazuri de acestea, a stiut sã împace lucrurile. L-a chemat înapoi, spunându-i:
–Ei, sã-l tipãrim, dar sã-l cercetez si eu.
L-a corectat, i-a refãcut forma, i-a adãugat partea doctrinarã, chemãri, manifeste si l-a dat la tipar. Acesta a constituit „Cãlãuza Bunului Român" si apoi a L.A.N.C., cartea de bazã a „Ligii", tot timpul pânã la 1935.
Eu am rãmas multumit cã s-a putut face într-adevãr ceva bun si absolut necesar pentru organizatie, dar în sufletul meu îmi spuneam: „Greu vor merge lucrurile dacã pentru asemenea chestiuni elementare trebuie atâta discutie. Într-o organizatie nu sunt bune nici nelãmuririle sefului, nici discutiile".

MODIFICAREA ART. 7 DIN CONSTITUTIE
MARTIE 1923
ACORDAREA DREPTURILOR POLITICE JIDANILOR

De multã vreme se zvonea cã Parlamentul liberal, care era Adunare Constituantã, având deci misiunea de a modifica Constitutia, are intentia sã modifice art. 7 din Constitutie, în sensul de a acorda „cetãtenia si drepturi politice tuturor jidanilor aflãtori în România". Pânã acum, acest articol din vechea Constitutie oprea încetãtenirea strãinilor si constituia astfel o adevãratã pavãzã de ocrotire a tãrii împotriva nãvãlirii si amestecului jidanilor în conducerea propriilor noastre destine românesti. Acordarea acestui drept de amestec în treburile publice ale României a unui numãr de douã m ilioane de jidani, acordarea unui drept de egalitate a jidanului pripãsit la noi de curând, cu românul înfipt de milenii în acest pãmânt, era totodatã o nedreptate strigãtoare la cer si o mare primejdie nationalã, care nu putea sã nu îngrijoreze si sã nu c utremure pe orice român cu iubire pentru tara lui.
Profesorul Cuza, în fata acestei situatii, a scris o serie de articole nemuritoare, arãtând primejdia care amenintã viitorul acestei natii, iar „Liga" a rãspândit în tarã liste pentru a fi iscãlite de români, prin care se cerea mentinerea art. 7 din Constitutie. Listele au fost acoperite de sute de mii de iscãlituri si au fost înaintate Adunãrii Constituante.

Eu am cugetat cã noi, studentii, în timpul dezbaterii acestei grave chestiuni, sã plecãm din toate centrele la Bucuresti si acolo, împreunã cu studentimea bucuresteanã si cu populatia sã manifestãm si sã oprim atacul care avea sã ne robeascã viitorul nostru. Am plecat la Cernãuti, Cluj si Bucuresti.
Studentii au primit propunerea si au început organizarea în vederea plecãrii. Pentru momentul acesta trebuia sã trimit o telegramã conventionalã.
Planul însã a cãzut. Pentru cã noi ne asteptam ca dezbaterile în jurul acestei chestiuni sã dureze cel putin trei zile, în care timp ne-am fi putut deplasa la Bucuresti.
Or, la 26 martie, dezbaterile n-au durat nici o jumãtate de orã. Guvernul liberal, ca si Adunarea - pare-se constienti de actul de mare rusine pe care-l fãceau - au cãutat sã-l ascundã, trecându-l cât mai neobservat.
A doua zi dupã acest mare act de trãdare nationalã, presa asa-zisã româneascã, ca si cea jidãneascã, trecea sub tãcere actul infam. „Dimineata", „Lupta", „Adevãrul", publicau în fiecare zi pagini întregi cu litere groase, conflictul dintre proprietari si chiriasi la Bucuresti si într-un colt câteva vorbe prin care anuntau simplu si perfid: art. 7 din vechea Constitutie a fost înlocuit prin art. 133.
Partidul liberal si ticãloasa adunare de la 1923 au pus si pecetluit astfel piatra de mormânt peste viitorul acestui neam.
Nici un blestem alcopiilor, al mamelor, al bãtrânilor, al tuturor românilor în suferintã pe acest pãmânt, acum si în veacul ceacului, nu va fi suficient pentru a rãsplãti pe acesti trãdãtori de neam.
Astfel, în tãcere si într-o atmosferã de lasitate generalã se consuma marele act de trãdare nationalã.
Numai glasul profesorului Cuza, personalitatea care predomina cum peste toatã natia româneascã, se auzea:
„Români,
Constitutia de la 28 martie 1923 trebuie desfiintatã imediat. Protestati în contra votului ei. Cereti alegeri libere. Organizati-vã pentru a vã asigura biruinta. O nouã constitutie trebuie sã garanteze drepturile de întâietate ale natiei românesti, ca natie dominantã în Stat."
Când am auzit la Iasi, m-a podidit plânsul. Si mi-am zis:
– Nu se poate! Cel putin trebuie sã se stie cã am protestat. Cãci neamul cãruia i se pune asemenea jug pe grumaji si nici mãcar nu protesteazã, este un neam de imbecili.
Am fãcut atunci un manifest cãtre ieseni, chemând pe toti românii la o adunare de protestare în Universitate. Vestea acordãrii drepturilor la jidani s-a împrãstiat în toate casele ca fulgerul. Orasul clocotea.
Autoritãtile, din ordinul guvernului, au scos armata, jandarmii, politia; au început provocãrile si interdictia de circulatie. Atunci planul s-a schimbat. Adunarea nu s-a mai fãcut la Universitate, ci în 14 puncte ale orasului. Aici au început manifestatiile si ciocnirile care au durat toatã noaptea.
Autoritãtile, armata si fortele politienesti au fost complet derutate prin schimbarea bruscã a planului de luptã, a locului de adunare si prin purtarea lor în fugã de la un capãt al orasului la celãlalt, dupã cum erau anuntati de agenti despre aparitia manifestantilor, care apãrau din jumãtate în jumãtate de orã în puncte contrarii.

Grupul de sub comanda mea s-aîntrunit la punctul greu: Podul Rosu (Socola) si Tg. Cucului; acolo unde obrãznicia jidãnească sustinea cã niciodatã nu va putea intra vreun manifestant antisemit nepedepsit cu moartea.
Pe acolo nu locuieste nici un român. Mii de jidani s-au trezit si forfoteau ca un cuib de viermi. Când am fost primiti cu focuri de armã, am rãspuns cu focuri de armã.
Noi nea-m fãcut datoria dând peste cap tot ce ne stãtea în cale si arãtând jidãnimii cã Iasiul, strãvechea capitalã a Moldovei, este încã româneascã si cã acolo e bratul nostru care stãpâneste, care poate îngãdui sau nu, care detine pacea sau rãzboiul, care pedepseste sau iartã.
A doua zi a sosit la Iasi în ajutorul celor douã regimente, al politiei, jandarmeriei si jidãnimei, cavaleria din Bârlad, iar foile din capitalã au apãrut în editie specialã: „Iasiul a trãit o noapte si o zi de revolutie".
Atât am putut face noi, niste copii. Atât ne-am priceput în momentul în care ni s-a pus jugul pe umeri. Nu l-am primit cu seninãtate, cu resemnare de iobag, cu lasitate. Atât si jurãmântul sacru pentru toatã viata de a sfãrâma acest jug, oricâte lupte si jertfe ni s-ar cere.
A doua zi m-am dus la Prefectura de Politie sã duc mâncare la cei arestati. Acolo, tocmai era interogat si retinut Iulian Sârbu, pentru motivul de a fi fost autorul manifestului.
Vãzând aceasta, m-am prezentat anchetatorului si i-am spus:
– Nu e Sârbu autorul manifestului; eu sunt.

PRIMA MEA ARESTARE

La politie mi s-a spus:

Domnule Codreanu, trebuie sã mergi pânã la tribunal cu agentul.

De ce cu agentul? Am ripostat. Merg singur. Era prima datã când mi se punea cuvântul la îndoialã.

Mã simteam ofensat.

Nu, eu cu agentul nu merg. N-are decât sã meargã la 20 metri în urma mea. Eu mã duc singur.

Cuvântul meu face mai mult decât 20 de agenti de politie.

Ajung la Tribunal. Agentul intrã si mã introduce si pe mine în fata domnului judecãtor de instructie Catichi. Domnul judecãtor îmi spune:
– Esti arestat si trebuie sã te trimit la penitenciar.
Când am auzit mi s-a fãcut negru înaintea ochilor. Pe acea vreme „arestat", era ceva infamant. Nimeni dintre ieseni nu mai fusese arestat si nu se auzise ca un student nationalist sã fie arestat. Dar eu cu trecutul meu de luptãtor!
M-am apropiat de masa judecãtorului de instructie si i-am spus:
– Domnule judecãtor, eu nu primesc sã fiu arestat si nimeni nu va putea sã mã ridice pentru a mã duce la penitenciar.
Bietul om, pentru a nu mai provoca discutie, a dat ordin agentului sã mã ducã la penitenciar si m-a sfãtuit sã nu mã opun. Apoi a plecat. Agentul a încercat sã mã ducã. I-am spus:
– Du-te acasã omule si lasã-mã în plata Domnului, cã nu mã poti dumneata duce de aici.
Au venit si altii. Eu am rãmas acolo de la ora 11 ziua pânã seara la ora 8. Toate interventiile de a mã scoate au fost zadarnice.
Eu mã gândeam:

–Nu sunt vinovat cu nimic. Mi-am fãcut datoria cãtre neamul meu. Dacã e cineva vinovat care trebuie arestat, sunt aceia care au fãcut rãu neamului meu: Parlamentul carea acordat drepturi politice jidanilor.
În sfârsit, au plecat toti functionarii de la tribunal, rând pe rând, pânã la usieri. Eu am rãmas cu agentii lângã mine.
http://www.miscarea.net/p3.html